

Zlatko Dukić, književnik i novinar

Riječ na otvaranju Međunarodne kružne izložbe fotografija „Drina 2015.“ - Bijeljina, Tuzla. Han Pijesak - u Galeriji Foto-kino kluba Tuzla, u četvrtak, 18. 8. 2016. u 19.30 sati

Potrebno je biti dobro neupućen ili neznalica opšte prakse, pa eventualno ustvrditi da avgust mjesec, sezona godišnjih odmora i opšteg opuštanja i nezainteresovanosti, nije vrijeme za priređivanje i događaja ovog tipa. Pošto se među nama, večeras ovdje okupljenim, očito ne nalazi nijedna takva neznalica, ovo avgustovsko večer je prilika za to da se nanovo obrađujemo zbog još jednog poklona Foto-kino kluba Tuzla.

Ovog puta, u okviru inače rijetko dinamične i sadržajne izložbene godine, darovani smo istinski strogim i vješto izvršenim izborom umjetničkih fotografija, rezultatom ozbiljnog selektivnog napora žirija " odabirom između skoro 3.800 radova, pristiglih na javni poziv od autora iz 55 zemalja sa pet kontinenata.

Zanimljivo koncipirana Kružna izložba „Drina 2015.“, koju će vidjeti ljubitelji umjetničke fotografije u Bijeljini, Han Pijesku i Tuzli, nastala je kao produkt već poslovičnog neumora klubova i asocijacija umjetničke fotografije - konkretno Asocijacije art-foto Bijeljina i Foto-kino kluba Tuzla - malo koga ostavlja ravnodušnim. Indolencija je, i inače, svojstvo površnih i nezainteresovanih, neupućenih i nemarnih, a u ovom slučaju se potreba za priznavanjem napora i truda rečenih klubova - ne može nazvati drukčije, nego razlogom za impresioniranost.

Jer, nije samo tvrdoglavost i neka vrsta kreativnog inata u pozadini onoga što nam se, ove godine izrazito, nudi u Galeriji u kojoj se nalazimo. Paralelno s tim, u toku je i jedna vrsta konstruktivnog nemirenja sa žabokrečinom, učmalošću i duhovnim sivilom, kojima su inficirane mnoge, pa i tuzlanska sredina. Koja bi da se zove kulturnom i kultivisanom, ali kojoj su kafići, bircuzi i mehane, evidentno je, ipak i dalje privlačnije i draže mete od ove ili one galerije.

Zato je uzalud, pa ćemo to bataliti, govoriti o onome što se propušta nedolaskom na izložbe, uključujući i ovu. Uzaludno je to stoga što se ovakva manifestacija vrhunskog umjetničkog foto-majstorstva ne viđa ni svaki dan, ni na mnogim mjestima. Rijetke su, jednostavno, prilike, u kojima nam se iz svih krajeva planete daruju foto-umjetnička viđenja, tematski određena ili slobodno zamišljenja. Međunarodna kružna izložba „Drina 2015.“ je, i zato, snažna pouka, ali i glasna poruka.

Umjetnici su se, dakle, i ovog puta morali uklopiti u zadati okvir, ali su imali i odriješene ruke, kada je riječ o izboru teme. U tom kolopletu zadanog i slobodnog, impresivno djeluju i pejzaži, i porteri i slobodna tema. Podjednako uspješni su i u primjeni monohroma i u upotrebi klasičnih obrazaca

Ako je dopušten subjektivni doživljaj objektivne stvarnosti onda mi za nijansu privlačnije

djeluju pejzaži. Nisam protiv portreta, niti protiv kazivanja koja nam se nude u njima, ali bliži sam uvjerenju da su pejzaži za većinu autora prostor efektnijeg samo-potvrđivanja i samopropitivanja. Jer, motiv pejzaža dvostruko izaziva: traži da se uvijekječi jedan tren, jedan detalj u prirodi, a s druge strane izaziva umjetnika i njegov refleks i osjećaj da izabere baš taj pravi tren i baš taj sadržaj. Ne pođe li mu to za rukom, promaši li, nema uspjele fotografije i nema uspjelog pejzaža.

Ukoliko bismo se upuštali u dalju detaljnu eksplikaciju načina i plodova primjene tog manira u umjetničkom radu, lako bismo došli do teze o tome da je i u sadržaju i u motivima moguće, sa gotovo nepogrešivom preciznošću, pogoditi odakle dolaze autori i šta je ono što primarno zaokuplja njihovu pažnju. Već smo imali priliku to vidjeti i provjeriti: iz razvijenih krajeva planete dolaze autori sa motivima, koji su neka vrsta nadgradnje i kazivanja o sitom i blagougodnom životu, dok je iz zaostalijih i siromašnijih krajeva - veća ponuda socijalno motivisanih, oporih, katkad otužnih i dirljivih tema.

Ovo ne mora biti i, možda, nije pravilo, što se vidi i iz fotografija koje su nam danas ponuđene. Ali, to je, izgleda, princip, koji ne samo da se uporno i uspješno gaji, već se i ne želi i ne može sakriti. Naprotiv, kao da se to želi naglasiti, naprosto preferirati, jer se radi o prirodnom, neizbježnom izvoru inspiracije i motivima, koje je nemoguće ignorisati.

Ova i slična zapažanja, kao odlika Međunarodne kružne izložbe „Drina 2015.“, tako obogaćuju nisku utisaka i ocjena, koje su vezane za sve dosadašnje ovogodišnje izložbe Foto-kino kluba Tuzla. I, naravno, za ono što nas, po svemu sudeći, očekuje do kraja godine.

Kad se na to doda i pažnje vrijedna saradnja i zajednički rad više foto-klubova iz naše zemlje i iz okruženja, što je još veća potvrda dosadašnjeg iskustva - da umjetnici i ove vrste ne priznaju granice i ne daju pet para za vještačke kočnice i zablude o našoj podijeljenosti i isparcelisanosti - onda, zaista, imamo razloga za još veće zadovoljstvo i još veću radost zbog izložbe, kojom uljepšavamo ovogodišnji avgust u Tuzli.

I koju je moguće i potrebno proglasiti otvorenom samo pod tim znakom zadovoljstva i radosti - zato što smo mi ovdje, a jasno je da oni koji nisu, ne znaju koliko su siromašniji od nas.